

VOORSTEL

Algemeen bestuur

ONDERWERP	Voorlopig bestemming rekeningsaldo 2013	AGENDAPUNT	E01a
DATUM	12 mei 2014		
OPENBAAR	ja	BEHANDELD DOOR	D. Ellenbroek
REGISTRATIENUMMER	14002300	TELEFOONNUMMER	088 256 8408
PORTEFEUILLEHOUDER	A.C. Hofland		

Besluit

[Toelichting]

Voorstel

Te bespreken de voorlopige bestemming van het rekeningsaldo 2013 ad € 4,2 mln (onder voorbehoud van eventuele correcties tijdens de jaarrekeningcontrole).

Samenvatting

Veiligheidsregio Twente heeft in lijn met de eerdere prognoses het boekjaar 2013 afgesloten met een positief saldo van c.a. € 4 mln. voor bestemming. Het voordelige saldo is voornamelijk toe te schrijven aan een sober uitgavenpatroon in combinatie met een tijdige realisatie van opgedragen bezuinigingen. De vraag werpt zich op hoe dit saldo aan te wenden? In dit voorstel wordt daartoe een eerste aanzet gegeven. Uitgegaan wordt van een nadere bestemming van € 2,3 mln., deels om begrotingstechnische redenen (om vermenging van geldstromen tegen te gaan of om ongewenste fluctuaties in het uitgavenpatroon op te vangen). Het saldo na bestemming komt daarmee uit op € 1,9 mln., zijnde € 3,- per inwoner.

Het voorstel ligt nu ter bespreking voor. Het echte bestemmingsvoorstel maakt onderdeel van de jaarrekening 2013, die op 30 juni aan uw bestuur ter vaststelling wordt voorgelegd.

Aan het algemeen bestuur

In de vergadering van 4 november jl. is het voorstel over financiële thema's behandeld. Daarin is een prognose gegeven van het rekeningsaldo dienstjaar 2013. De prognose ging uit van een substantieel positief resultaat, dat grotendeels verband houdt met de reorganisatie van de brandweer per 1-1-2013 en reeds gerealiseerde bezuinigingen. De nieuwe brandweerorganisatie heeft zich in 2013 moeten buigen over diverse uitvoeringsvraagstukken (opleidingsbeleid, investeringsbeleid, bedrijfsvoering etc.). In dat kader zijn de uitgaven bewust getemporeerd.

De focus die de organisatie legt op de houdbaarheid van de financiën uit zich niet alleen in eenmalige voordelen in 2013. Op 24 maart jl. is uw bestuur akkoord gegaan met een bezuinigingspakket van € 2,5 mln. waarmee structureel inhoud is gegeven aan de taakstelling t/m 2015. Zoals bekend bedraagt de som van de reeks taakstellende bezuinigingen die vanaf 2011 aan de organisatie is opgelegd € 4,8 mln. Het bedrag komt overeen met 10% van het begrotingstotaal.

Het ingediende bezuinigingspakket wordt binnen de daarvoor gestelde termijn gerealiseerd. Die afspraak staat. Wel wordt nauwlettend toegezien op het effect dat het pakket heeft op de prestaties van de (crisisbeheersings-) organisatie. Een deel van het takenpakket richt zich namelijk op versoering van de hulpverlening. Over de realisatie van het pakket en de operationele gevolgen daarvan wordt uw bestuur periodiek geïnformeerd.

Intussen is het boekjaar 2013 gesloten en de jaarrekening in concept opgemaakt. Het saldo voor bestemming is uitgekomen op € 4,2 mln. Dit eindresultaat verhoudt zich goed tot de afgegeven prognose. Het saldo is in dit stadium niet definitief. De accountant kan in de eindcontrole op de jaarstukken (eind april) nog correcties verlangen.

De vraag werpt zich op of en hoeverre het saldo een nadere bestemming behoeft? De eventuele noodzaak tot verdere bestemming van het saldo is vorig jaar verschillende keren aanhangig gemaakt¹. De organisatie staat aan verschillende risico's bloot. Bovendien zijn er voorzienbare kostenuitzettingen in 2014.

Daarnaast werkt de organisatie uit hoofde van haar wettelijke taak aan nieuwe oplossingen voor veiligheidsvraagstukken. Oplossingen die op termijn mogelijk leiden tot verlaging van de collectieve uitgaven. Deze initiatieven krijgen in Twente onder de noemer Twente Safety & Security (TS&S) vorm en inhoud. De financiering van kansrijke te starten activiteiten zijn maar beperkt voorhanden binnen de huidige begroting.

Tegen die achtergrond - en in de wetenschap dat gemeenten op grond van eerdere berichtgeving rekenen op een substantiële restitutie - is in de navolgende passages het voorlopige bestemmingsvoorstel verder uiteengezet. Daarbij is onderscheid gemaakt tussen technische claims op het saldo (tabel A) en overige claims op het saldo (tabel B). De bestemmingen van tabel A hebben geen preferent karakter t.o.v. die van tabel B, maar zijn eruit gelicht om (budget)technische overwegingen: hetzij om vermenging van specifieke geldstromen tegen te gaan, hetzij om ongewenste fluctuaties in het uitgavenpatroon te ondervangen.

Aangetekend wordt dat het hier gaat om een voorlopige bestemming van het saldo. Het voorstel ligt hier dan ook ter bespreking voor. Het definitieve voorstel wordt op 30 juni a.s. aan uw bestuur aangeboden.

A: Technische claims op het saldo

Tabel geeft een opsomming van de technische claims op het saldo. Elke bestemming is daarbij voorzien van een beknopte toelichting:

Tabel A: technische claims op het saldo

	werkelijk resultaat
Saldo voor bestemming	€ 4.158.000
<i>waarvan te bestemmen:</i>	
01. egalisatiefondsen FLO-gemeenten	€ 417.000
02. vordering FLO-Enschede	€ -1.980.000
03. egalisatiefonds repressie (vergoedingen vrijwilligers)	€ 243.000
04. onderhoud gebouwen	€ 377.000
05. overname gemeentelijke brandweerreserves en voorzieningen	€ 900.000
06. bedrijfsvoering Troned / TSC	€ 70.000
	€ 27.000
Saldo na technische claims	€ 4.131.000

Onderwerp	Toelichting
01. egalisatie FLO	De gemeenten Almelo, Hengelo, Enschede en Borne hebben op basis van onderliggende termijnberekeningen structureel budget ingebracht om het FLO-overgangsrecht te bekostigen. Dit zijn bilaterale afspraken. Het financiële resultaat dient op enig moment ook afzonderlijk te worden vereffend. Derhalve is een egalisatiefonds per gemeente nodig.
02. vordering FLO-Enschede	Haakt aan op bestemming 2, maar betreft een specifieke afspraak met gemeente Enschede over FLO-uitgaven uit eerdere jaren, die nog niet in de exploitatie van de gemeente zijn verantwoord. De afspraak is akkoord bevonden door de accountant en juridisch vastgelegd.

¹Voorstel AB financiële onderwerpen d.d. 4 maart 2013 / Voorstel AB vervolgotitie financiële thema's d.d. 4 november 2013

03. egalisatiefonds repressie	De variabele kosten van de repressieve organisatie (lees vergoedingen vrijwilligers) kan naar gelang het aantal incidenten en de omvang ervan per jaar sterk fluctueren (zeker op Twentse schaal). Incidenten als "Aamsveen" gaan al snel gemoeid met een additionele last van € 0,5 mln. Om het exploitatiebeeld stabiel te maken is een "schommelfonds" zinvol.
04. egalisatiefonds onderhoud gebouwen	Hiervoor geldt dezelfde redenering: het onderhoud van 31 kazernes gaat gepaard met substantiële out-of-pocket lasten, die voor een deel niet planbaar zijn en voor een ander deel niet evenredig over de jaarschijven zijn te verdelen. Met een egalisatiefonds kunnen de exploitatielasten "netto" constant worden gehouden.
05. gemeentelijke brandweerreserves (kapitaallasten)	De overheveling van de brandweertaak is gepaard gegaan met een overdracht van activa <u>en passiva</u>. Deze afspraak is in de overdrachtdossiers vastgelegd. De afspraak heeft ertoe geleid dat gemeenten reserves hebben ingebracht, bedoeld om risico's in de investeringsfeer op te vangen. Deze middelen mogen echter niet rechtstreeks op de balans worden gezet, maar moeten als incidentele bate worden verantwoord in de exploitatie. Het ligt in de rede om deze reserves weer "in ere" te herstellen. In de investeringsfeer wordt de organisatie ook blootgesteld aan een financieel risico, namelijk het BTW-risico waarover in eerder stadium is gecommuniceerd: Met ingang van 2014 kan de omzetbelasting niet meer worden doorgeschoven. Het ministerie van V&J compenseert deze vervallen fiscale faciliteit onvoldoende. Het tekort dat hierdoor op de begroting ontstaat, loopt geleidelijk (afhankelijk van het tempo waarin vervangingsinvesteringen zich voordoen) op naar een niveau van c.a. € 1 mln. Hiervoor dienen additionele maatregelen te worden getroffen om te voorkomen dat dergelijke effecten op de gemeenten worden afgewenteld. De reserve kan een overbruggingsfunctie vervullen.
06. bedrijfsvoering Troned / TSC	Voor de exploitatie van Troned (TSC) valt te pleiten voor een gesloten circuit van financiering. Dit sluit namelijk aan op het idee om TSC nu al te beschouwen als een afzonderlijke entiteit binnen de organisatie. Dat creëert ook duidelijkheid naar de toekomst (in welke constellatie TSC dan ook wordt voortgezet). Het genoemde bedrag betreft het exploitatieoverschot van 2013. Dit resultaat is dus bereikt met middelen die niet van Twentse gemeenten afkomstig zijn.

B: Overige claims op het saldo

In aanvulling op de bovenbeschreven "technische claims" zijn in tabel B enkele aanvullende bestemmingen beschreven. Daarvan ligt overigens één bestemming (voeding solidariteitsfonds) vast. De overige bestemmingen liggen ter bespreking voor.

Tabel B: overige bestemmingen

Saldo na technische claims (tabel A)

aanvullende bestemming

07. voeding solidariteitsfonds

08. migratie OMS

09. innovaties op wettelijke taken

Te restitueren:

**werkelijk
resultaat**

€ **4.131.000**

€ 979.000

€ 470.000

€ 800.000

€ **2.249.000**

€ **1.882.000**

Te restitueren / inzetbaar voor I/p-index '15

Gemeente	
Almelo	€ 218.618
Borne	€ 64.850
Dinkelland	€ 78.286
Enschede	€ 474.969
Haaksbergen	€ 73.294
Hellendoorn	€ 107.455
Hengelo	€ 243.116
Hof van Twente	€ 106.858
Losser	€ 68.086
Oldenzaal	€ 96.552
Rijssen / Holten	€ 112.781
Tubbergen	€ 63.682
Twenterand	€ 101.899
Wierden	€ 71.556
Twente totaal	€ 1.882.000

Toelichting tabel B

01. voeding solidariteitsfonds	Het algemeen bestuur heeft op 30 juni 2012 besloten tot instelling van een solidariteitsfonds van € 2,5 mln. Deze wordt o.m. gevoed met het rekeningoverschot in enig jaar. Het voorgestelde bedrag betreft de laatste tranche.
02. migratie OMS	Op 5 maart jl. hebben wij besloten tot migratie van het openbaar brandmeldsysteem. De migratie is onafwendbaar. De huidige techniek is verouderd en wordt binnen afzienbare tijd uitgefaseerd. Deze kostenpost is gemeld in de risicoparagraaf van de programmabegroting 2014. De organisatie heeft geen andere passende dekking voor handen. Om die reden het voorstel om hiervoor de benodigde middelen te reserveren. De raming is gebaseerd op de inmiddels afgeronde Europese aanbesteding van de migratie.
03. innovaties op wettelijke taken	Het wettelijke takenpakket van veiligheidsregio's is voortdurend aan veranderingen onderhevig. Voor een deel hangt dit samen met landelijke sturing (ministerie V&J, het landelijk veiligheidsberaad). Voor een deel zijn de wijzigingen het gevolg van technologische of maatschappelijke ontwikkelingen. Niet zelden is "meer efficiency" of een "beter rendement op geïnvesteerd vermogen" een bijkomend doel, zo niet het hoofddoel. Veiligheidsregio Twente neemt vanwege de zorg voor een goede uitoefening van haar wettelijke taak actief deel aan projecten die zich richten op de ontwikkeling van nieuwe werkwijzen of nieuwe toepassingen voor de crisisorganisatie. Doorgaans spreekt de organisatie hiervoor gealloceerde BDUR-gelden aan. Voor een aantal initiatieven ontbreekt een toereikende dekking. 1) Partnerschap TNO (€ 600.000,-) TNO heeft haar vestiging gesloten in Twente, maar blijft een vooraanstaand onderzoeksinstituut, ook op gebied van veiligheid. In samenspraak met TNO is een innovatieprogramma uitgedacht dat zich concentreert rond een tweetal thema's: • Lerend vermogen voor professionals • Weerbaarheid en zelfredzaamheid van bevolkingsgroepen Bij het eerste thema gaat het om de ontwikkeling van trainingsmethodieken voor functionarissen die werkzaam zijn in het veiligheidsdomein en de ontwikkeling van de daarvoor benodigde technische hulpmiddelen. De eerste (gesubsidieerde) stappen zijn op dit punt inmiddels gezet. De behoefte aan een dergelijke nieuwe oefenmethodiek blijkt binnen en buiten de regio groot. De nieuwe methodiek is derhalve vanuit Twente goed te exploiteren.

	Het tweede thema speelt in op de maatschappelijke trend van meer zelfredzaamheid. Voorbeelden zijn de Risk Factory en de pilot Borne voor een veiliger vervoer van gevaarlijke stoffen.. Veiligheidsregio Twente draagt aan deze trend bij door het risicobewustzijn, zeker voor kwetsbare doelgroepen, te verhogen. Dit ook ingegeven door het besef dat een zwaarder accent op repressie in financiële zin noch in maatschappelijke zin rendeert. De laatste jaren zijn op gebied van risicocommunicatie en brandveilig leven verschillende initiatieven in gang gezet. De meerwaarde van de verbintenis met TNO is gelegen in hun kennis en onderzoekservaring bij het inzichtelijk maken en verbeteren van de effectiviteit van deze initiatieven. Het genoemde bedrag is gebaseerd op een vierjarige samenwerking met de onderzoeksinstituten, waarbij TNO een gelijke som investeert in het innovatieprogramma (onder de noemer TS&S). 2) Informatiemanagement (€ 200.000,-). Voor veiligheidsregio's is een goed functionerende informatievoorziening van cruciaal belang. Door technologische ontwikkelingen is het gegevensaanbod kwadratisch gegroeid. Daarmee groeit navenant de behoefte aan een vorm van intelligente gegevensselectie (en –bundeling) die ertoe bijdraagt dat de juiste persoon op het juiste moment beschikt over de juiste informatie. De operationele informatievoorziening van Veiligheidsregio Twente is op onderdelen gefragmenteerd. Dit betekent dat in tijden van crisis functionarissen in het veld en op de meldkamer nog niet beschikken over hetzelfde operationele beeld. Verbetering is uit oogpunt van een effectief optreden van de crisiseenheden nodig. In dat kader is met subsidiegelden een eerste pilotfase van het project Tec4se afgerond. In deze fase is gewerkt aan een technische omgeving waarbinnen het principe van netcentrisch werken ten volle kan worden toegepast. De gevraagde middelen zijn bestemd voor de test- en implementatiefase. De beoogde innovaties op het wettelijke takenpakket worden, indien uw bestuur positief besluit over deze bestemming, pas opgestart na onze goedkeuring van ambtelijk uitgewerkte projectvoorstellen. Hierover leggen wij te zijner tijd nadere verantwoording af.

Opmerking:

Thans wordt gewerkt aan een notitie risicomangement en weerstandsvermogen, waarin de financiële risico's en de financiële weerstand van de organisatie gekwantificeerd tegen elkaar zijn afgezet. De uitkomsten van die nota geven een betere indicatie van de benodigde weerstandscapaciteit. De notitie (met daarin een periodieke update van de risico's) zal richting toekomst de basis zijn voor de herijking van de resevepositie.

Besluitvormingstraject

Het definitieve voorstel wordt op 30 juni a.s aan uw bestuur aangeboden. Opgemerkt wordt hierbij dat in de aanbiedingsbrief horende bij de ontwerpbegroting 2015 de gemeenten in overweging zijn gegeven om een deel van de loon- en prijsontwikkeling op te vangen met het rekeningoverschot 2013. De zienswijze van de gemeenten zal in de aanloop naar de vergadering van 30 juni a.s. in het bestemmingsvoorstel worden betrokken.

Bijlage(n)

[1, 2, 3]

Enschede, [Datum]

Het dagelijks bestuur

Secretaris,
[Naam secretaris]

Voorzitter,
[Naam voorzitter]